

- ତଳେ ଗୋଟିଏ ଗାଁ'ର ନକ୍ସା ଦିଆଯାଇଛି । ତାକୁ ଦେଖ ଓ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- କ'ଣ ଅଛି ? ଗାଁ'ର -

ପୂର୍ବ ପାର୍ଶ୍ବରେ

ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ଶ୍ବରେ

ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ବରେ

ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ

- ତୁମ ଗାଁ'ରେ / ସାହିରେ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ? ତାଲିକା କର ।

.....

.....

.....

- ତଳ କୋଠାରେ ତମ ଗାଁ'ର ନକ୍ସା ଅଙ୍କନ କର ।

- ତୁମେ ଆଜିଥିବା ମାନଚିତ୍ର ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ ଦେଖାଇ କେଉଁ ଦିଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ପଚାର ଏବଂ ଠିକ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅ ।

ଠିକ ମାପ ନ ନେଇ ଆମେ ଆମ ଗାଁ / ସାହିର ହାତ ଅଙ୍କା ନକ୍ସାଟିଏ ଆଙ୍କିପାରିବା । ସେଥିରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସ, ମନ୍ଦିର, ଡାକ୍ତରଖାନା, ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ, ଦୋକାନ, ରାସ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖାଇ ପାରିବା । କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ନକ୍ସା ଠିକ ଭାବେ ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଆମେ ସ୍କେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ ନେଇପାରିବା । ଏହିପରି ମାନଚିତ୍ରରେ ନିଜ ଗାଁ, ସହର, ନିଜ ଘର, ନିଜ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଦେଖାଇପାରିବା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ମାନଚିତ୍ର / ନକ୍ସା ଆଙ୍କିବା ସମୟରେ ଦିଗ କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଲେଖ ।

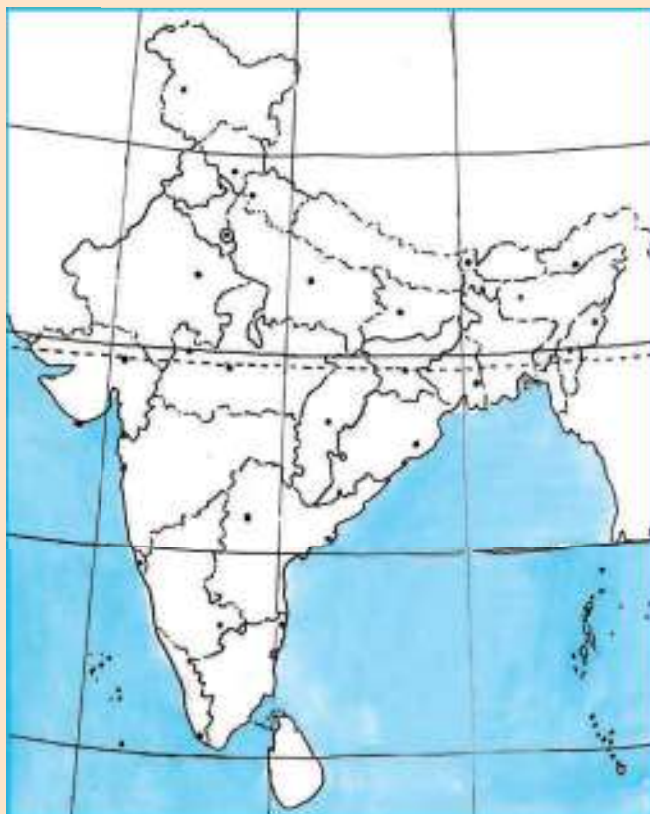
୨. ତୁମ ଘରର ନକ୍ସା ଅଙ୍କନ କରି କେଉଁ ଦିଗରେ କ'ଣ ଅଛି ଦର୍ଶାଅ ।

ଆମ ଜିଲ୍ଲା

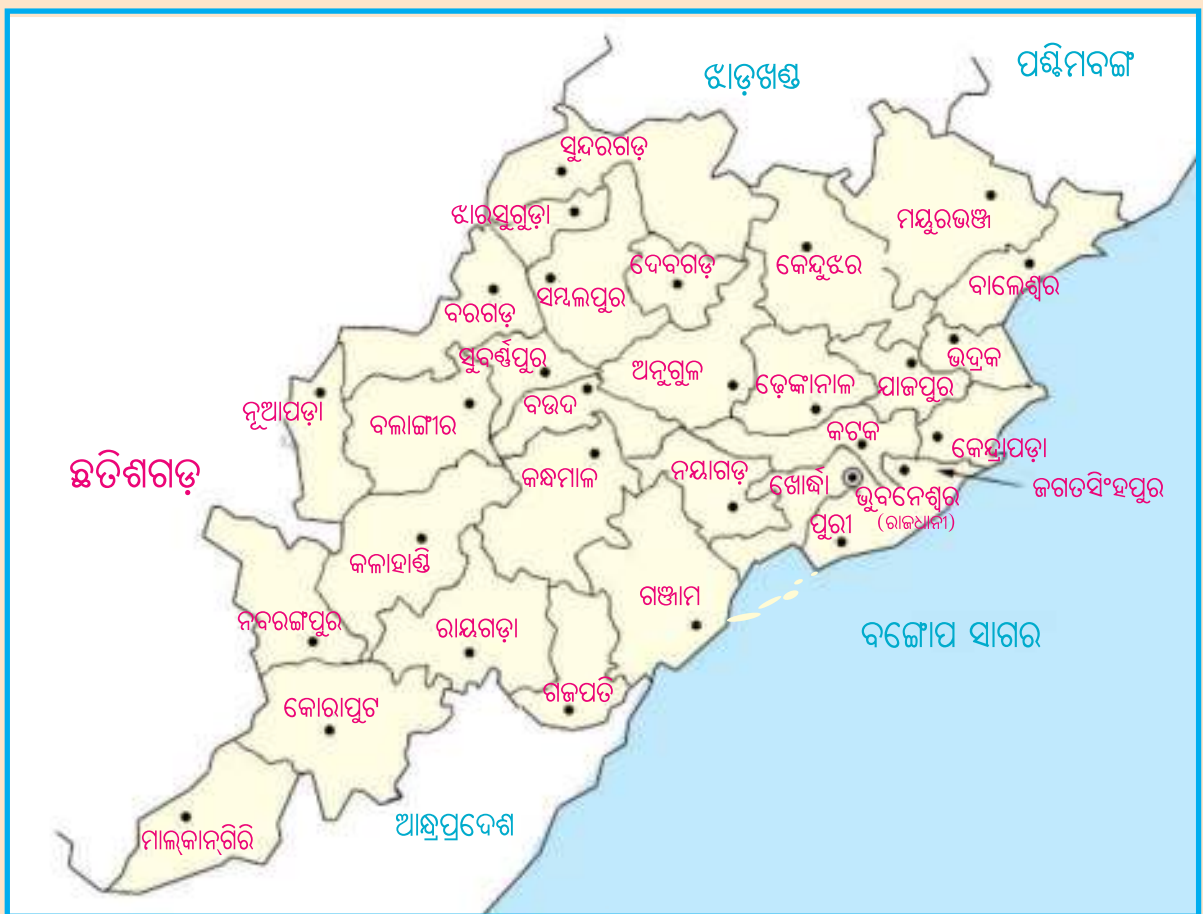
ଲେଖ

ଆମ ଦେଶର ନାମ -

ଆମ ରାଜ୍ୟର ନାମ -

- ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭାରତର ରେଖାଙ୍କିତ ମାନଚିତ୍ରରେ ତୁମ ରାଜ୍ୟକୁ ରଙ୍ଗ କରି ଚିହ୍ନଟ କର ।
 - ତୁମ ରାଜ୍ୟ ଭାରତର କେଉଁ ଭାଗରେ ଅଛି ଚିହ୍ନଟ କରି ଲେଖ ।
-
- ପର ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ତୁମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ରକୁ ଭଲଭାବରେ ଦେଖ ଓ ସେଥିରେ କେତୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅଛି ଗଣି ଲେଖ ।
-

- ତୁମ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ ଲେଖ ।
- ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ରରେ ତୁମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।
- ତୁମ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଭାଗରେ ଅଛି, ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ ।

ତୁମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଲାଗି କରି ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ପଡ଼ୋଶୀ ଜିଲ୍ଲା ।

- ତୁମ ଜିଲ୍ଲାର ପଡ଼ୋଶୀ ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଲେଖିବେ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ୫/୬ଟି ଦଳରେ ଭାଗକରି ବସାଇବେ । ପିଲାମାନେ ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରି ଜିଲ୍ଲାର ତାଲିକା କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ପିଲାମାନେ ୫/୬ଟି ଲେଖାଏଁ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ କହିବେ । ଗୋଟିଏ ଦଳ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ କହିସାରିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ଦଳର ପିଲାମାନେ ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ନାମ ଆଉଥରେ କହିବେ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବେ ।

- ତୁମ ବାପାମା' / ଶିକ୍ଷକ / ଅନ୍ୟ ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ପଚାରି ତୁମ ଜିଲ୍ଲା ବିଷୟରେ ତଳେ ଲେଖି ଶ୍ରେଣୀରେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

- * ତୁମ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମାର ନାମ - _____
- * ପ୍ରଧାନ ସହର ଗୁଡ଼ିକର ନାମ - _____
- * ସର୍ବତ୍ରିଭିଜନଗୁଡ଼ିକର ନାମ - _____
- * ବ୍ଲକ୍ ସଂଖ୍ୟା - _____
- * ବ୍ଲକ୍ଗୁଡ଼ିକର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ପାହାଡ଼, ପର୍ବତର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟଦେଇ ଯାଇଥିବା ନଦୀ, ନାଳ, ହ୍ରଦର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲାରେ ହେଉଥିବା ପଂସଲର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲାର ମିଳୁଥିବା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନାମ - _____
- * ମୁଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣିର ନାମ - _____
- * ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗୃହୀତ ଦ୍ରବ୍ୟର ନାମ - _____
- * ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷର ନାମ - _____

- ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ତୁମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ପଚାରି ବୁଝି ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ନିଜ ଜିଲ୍ଲା ବିଷୟରେ ଉପର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖି ଆଣିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀରେ ତଥ୍ୟକୁ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ତୁମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଭାରତ ବାହାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯାଇଛି । ସେ ତୁମ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଲେ କେଉଁଠି କଣାରେ ଚିଠି ଦେବ ଲେଖ ।

୨. ତଳେ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର ମାନଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ସେଥିରେ ତାହାର ସଦର ମହକୁମା ଚିହ୍ନାଅ ।

୩. ତୁମ ଜିଲ୍ଲାର ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

୪. ତୁମ ଘର କେଉଁ ସବ୍‌ଡିଭିଜନ୍‌ରେ, କେଉଁ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଓ କେଉଁ ତହସିଲ୍‌ରେ ଅଛି ଲେଖ ।
(ଉତ୍ତର ନ ଜାଣିଲେ ଶିକ୍ଷକ / ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ପଚାରି ଲେଖ ।)

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ତୁମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ପୁରାତନରୁ ନୂତନ

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ କେତେ ଲକ୍ଷ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ମଣିଷ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାଯାଇଥିଲେ ? ସେ କାଳର ମଣିଷ (ଆଦିମ ମଣିଷ) ଆଜିର ମଣିଷପରି ଥିଲେ କି ? ସେମାନେ ଆଜିର ମଣିଷପରି ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିଲେ କି ? ତଳେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ା ଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ ବିଷୟରେ ଆସ ଜାଣିବା ।

ଆଦିମ ମଣିଷ

ଆଜିର ମଣିଷ

ଆଦିମ ମଣିଷ

ଆଜିର ମଣିଷ

ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ଆଦିମ ମଣିଷ ଓ ଆଜିର ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ କି କି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିଲ ତଳ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର	ଆଦିମ ମଣିଷ	ଆଜିର ମଣିଷ
୧. ବାସଗୃହ		
୨. ପୋଷାକ		
୩. ନିଆଁର ବ୍ୟବହାର		
୪. ଖାଦ୍ୟ		
୫. ପରିବହନ		
୬. କୃଷି		
୭. ଖବର ପଠାଇବା ଓ ଜାଣିବା		

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସାରଣୀ ପୂରଣ କରିସାରିବା ପରେ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଦଳରେ ବସାଇ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।

- ଆଦିମ ମଣିଷ ପଶୁମାନଙ୍କ ପରି ଜଙ୍ଗଲରେ ଛୋଟିଆ ଛୋଟିଆ ଦଳରେ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ରହୁଥିଲେ । ଗଛରୁ କଞ୍ଚା ଫଳ ତୋଳି ବା ଶିକାର କରି କଞ୍ଚା ମାଂସ ଖାଉଥିଲେ । ତେବେ ଆଦିମ ମଣିଷ ଗୋଟିଏ ଜାଗାର ଫଳମୂଳ ବା ଶିକାର ସରିଗଲେ କ’ଣ କରୁଥିବେ ? ଲେଖ -

- ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କଠାରୁ ନିଜକୁ କିପରି ରକ୍ଷା କରୁଥିବେ ?

- ସେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଜାଣି ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମନ କଥା ଅନ୍ୟକୁ କିପରି ଜଣାଉଥିବେ ?

- ସେତେବେଳେ ଆଜିକାଲିକା ପରି ପୋଷାକପତ୍ର ନ ଥିଲା । ସେମାନେ ଶୀତରୁ ନିଜକୁ କିପରି ରକ୍ଷା କରୁଥିବେ ?

- ଆଦିମ ମଣିଷ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖିଥିଲା । କାହା ପାଖରୁ କ’ଣ ଶିଖିଥିବ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ପାଣିରେ ପହଁରିବା

ବଣି ଓ ବାଇଚଢ଼େଇ

ଏ ଗଛରୁ ସେ ଗଛକୁ ଡେଇଁବା

କୁମ୍ଭୀର, ମାଛ

ପତ୍ର ବିଛାଇ କୁଡ଼ିଆ ତିଆରି କରିବା

ମାଙ୍କଡ଼, ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ଓ ଗରିଲା

- ଆଜିକାଲି ପରି ଆଦିମ ମଣିଷ ବିଭୂଳି ଆଲୁଅ, ପାଇପ୍ ପାଣି ବା କୃଷିଜାତ ପଦାର୍ଥ ପାଉ ନ ଥିଲା । ଆଦିମ ମଣିଷ କାହାଠାରୁ କ’ଣ ପାଉଥିଲା ଲେଖ ।

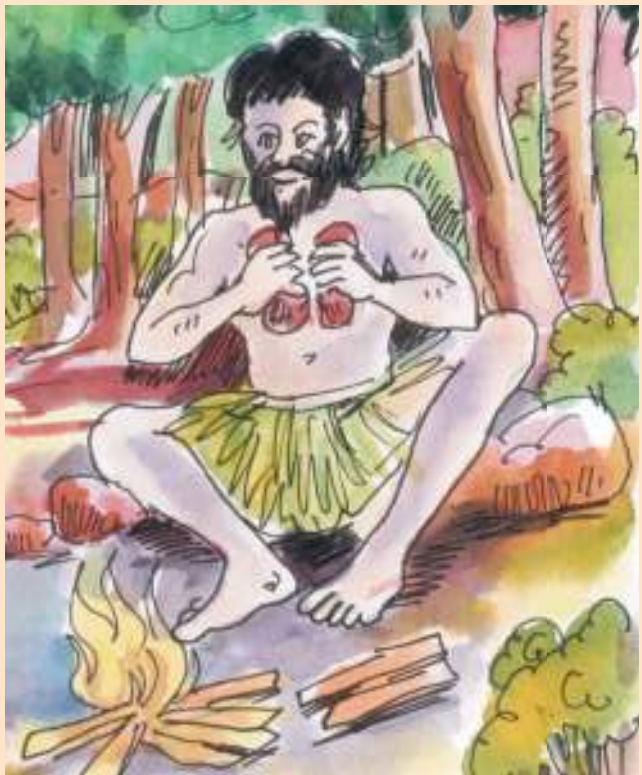
ରାତିରେ ଆଲୁଅ

ପାଣି

ଫଳ

ନିଆଁର ଜନ୍ମକଥା

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବହୁତ ଜୋରରେ ବର୍ଷାହେଲା । ଜୋରରେ ବିଜୁଳି, ଘଡ଼ଘଡ଼ି ମାରିବା ଫଳରେ ଲାଜନ୍ (ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା) ଚାଲିଗଲା । ଚାରିଆଡ଼ କିଟିକିଟି ଅନ୍ଧାର । ମା’ ମୁନୁକୁ କହିଲେ, ‘ମୁନୁ, ଟର୍ଚ୍ଚ ଜଳାଇ ଦିଆସିଲି ଆଣେ ଓ ମହମବତୀ ଲଗା’ । ମୁନୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦିଆସିଲି ମାରି ମହମବତୀକୁ ଜଳାଇଦେଲା । ତାପରେ ମହମବତୀର ଶିଖାକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ କେତେ କ’ଣ ଭାବିଲା । ତା’ମନରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ । ଏ ନିଆଁ ଆସିଲା କୁଆଡୁ ? କିଏ ପ୍ରଥମେ ଏଇ ନିଆଁକୁ ଦେଖିଲା ? ଉତ୍ତର ଖୋଜି ପାଇଲା ନାହିଁ । ଏଣୁ ମା’ଙ୍କୁ ପଚାରିଲା । ମା’ କହିଲେ, “ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ସେତେବେଳେ ପୃଥିବୀର ଚାରିଆଡ଼େ ଘୋର ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲରେ ବେଳେବେଳେ କାଠକୁ କାଠ ଘଷି ହୋଇ ଓ ବିଜୁଳି ମାରି ନିଆଁ ଲାଗିଯାଉଥିଲା । ଆଦିମ ମଣିଷ ତା ପୂର୍ବରୁ ନିଆଁର ବ୍ୟବହାର ଜାଣି ନ ଥିଲା । ସେ ଦେଖିଲା ନିଆଁକୁ ତରି ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁ ଦୌଡ଼ି ପଳାଉଛନ୍ତି । ନିଆଁ ପାଖରେ ବସିଲେ ଉଷ୍ମ ଲାଗୁଛି । ପୁଣି ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିବା ପଶୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ମାଂସ ଅଧିକ ସୁଆଦିଆ ଲାଗୁଛି । ତା’ପରେ ସେ ନିଆଁକୁ କିପରି ନିଜେ ଜଳାଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଦେଖିଲା ପଥରକୁ ପଥରରେ ବାଡ଼େଇ ଭାଙ୍ଗି ମୁନିଆଁ କଲାବେଳେ ସେଥିରୁ ନିଆଁର ଝଲକ ବାହାରୁଛି । ତା’ପରେ ନିଜେ ପଥରକୁ ପଥରରେ ଘଷି ନିଆଁ ବାହାର କଲା । କାଠକୁ କାଠରେ ଘଷିଲା । ଏହିପରି ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି କରି ଶେଷରେ ଆଜିର ଦିଆସିଲି ବାହାରିଲା । ଦିଆସିଲି ବାହାରିଲା ପରେ ଏହା ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମେ ସୁବିଧାରେ ନିଆଁର ବ୍ୟବହାର କରିପାରୁଛୁ ।”

ଆଦିମ ମଣିଷ ନିଆଁକୁ କେଉଁ କେଉଁ କାମରେ ଲଗାଇଥିବ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର. ୧

ଚିତ୍ର. ୨

ଚିତ୍ର. ୩

ଚିତ୍ର. ୪

ଚିତ୍ର. ୫

ଚିତ୍ର. ୬

ଜାଣିଛ କି ? ଚକ ତିଆରି ହେଉଛି ମଣିଷର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ଭାବନ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ଚକର ଧାରଣା କିପରି ମଣିଷ ମନକୁ ଆସିଲା ତାହା ବୁଝାଇବା ଉପରେ ଶିକ୍ଷକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଦଳରେ ବସାଇ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।